

ZATWIERDZAM

KOMENDANT MIEJSKI
Państwowej Straży Pożarnej
w Elblągu

kpt. mgr inż. Łukasz Kochan

**INFORMACJA
KOMENDANTA MIEJSKIEGO PSP W ELBLĄGU
O STANIE BEZPIECZEŃSTWA MIASTA ELBLĄG
W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ
ZA 2016 ROK**

OPRACOWANIE:

Wydział Operacyjny KM PSP w Elblągu

bryg. Zbigniew Januszko

mł.bryg. Krzysztof Karolkiewicz

Sekcja kontrolno-Rozpoznawcza

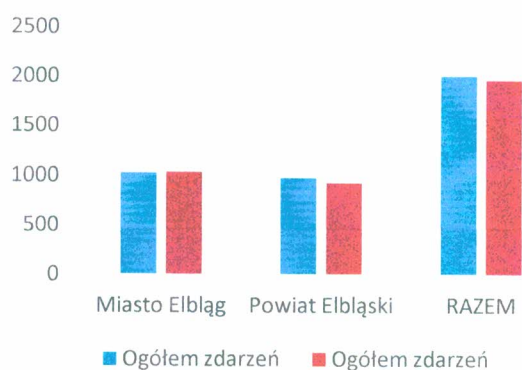
kpt. Paweł Raczewski

Elbląg - luty 2017 r.

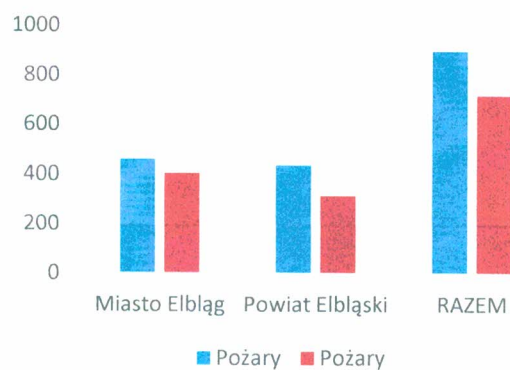
1. Ogólna liczba zdarzeń

Obszar	Ogółem zdarzeń		Pożary		Miejscowe zagrożenia		Alarmy fałszywe	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Miasto Elbląg	1026	1034	460	404	485	524	81	106
Powiat Elbląski	977	927	436	313	509	575	32	39
RAZEM	2003	1961	896	717	994	1099	113	145

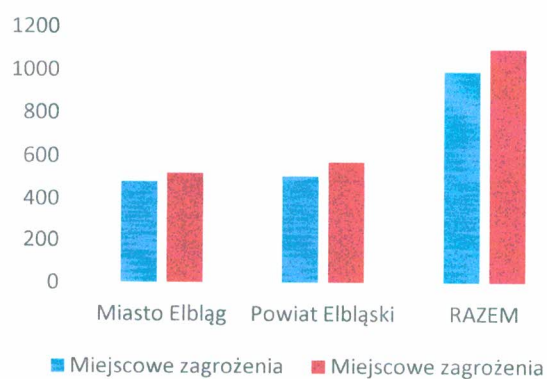
Ogółem zdarzeń

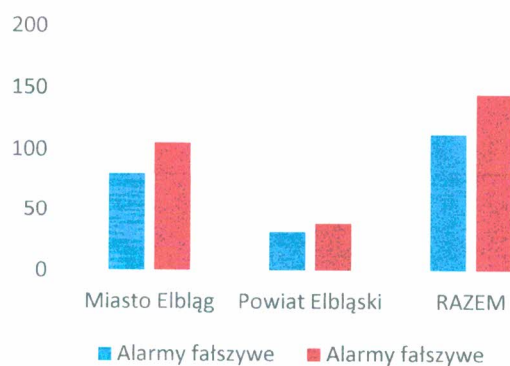
Pożary

Miejscowe zagrożenia

Alarmy fałszywe

W rozpatrywanym przedziale statystycznym, na terenie Miasta Elbląg, nastąpił nieznaczny wzrost ogólnej liczby zdarzeń o 0,7 %.

Największy wzrost odnotowano w grupie *alarmy fałszywe* – o 30 %, *miejscowe zagrożenia* - o 7,4 %; w grupie *pożary* spadek wyniósł 13,8 %.

Analiza czasów dotarcia jednostek straży pożarnej do miejsca zdarzeń na terenie Miasta Elbląg wskazuje, że wśród wszystkich pożarów i miejscowych zagrożeń tj. 928 zdarzeń, 872 interwencji przeprowadzono z czasem dojazdu pierwszych sił i środków nie dłuższym niż 10 minut, co stanowi 93,9 % wszystkich interwencji.

Pożary na terenach miejskich dotyczą w głównej mierze najczęściej występującej tu zabudowy tj. *budynków mieszkalnych*. Na terenie miasta Elbląg odnotowano jeden pożar, w którym była ofiara śmiertelna (mężczyzna). Pożar wybuchł w dniu 20 sierpnia 2016 r. w komórce gospodarczej, gdzie spała ww. osoba.

Przy miejscowych zagrożeniach ofiary śmiertelne wystąpiły w grupie statystycznej *budynki mieszkalne wielorodzinne*. Głównym powodem zgonów były przyczyny naturalne. Działania jednostek ochrony przeciwpożarowej polegały na wykonaniu dostępu do tych obiektów. Pozostałe ofiary wystąpiły głównie podczas wypadków komunikacyjnych.

Zadowalającym jest fakt nieodnotowania ofiar śmiertelnych w związku z zatruciami tlenkiem węgla, którego źródłem były wady oraz nieprawidłowa eksploatacja urządzeń i instalacji ogrzewczych i kominowych w budynkach mieszkalnych.

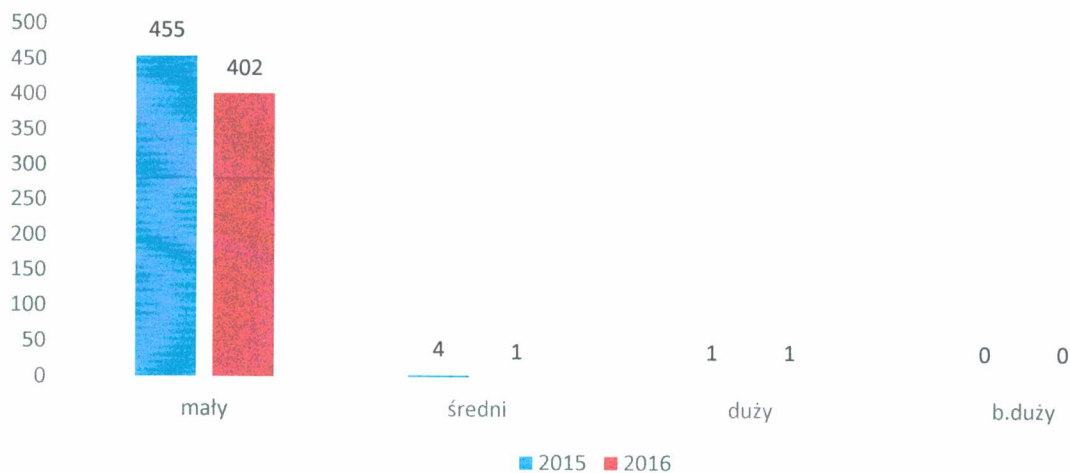
Niemniej w 2016 r. łączna liczba interwencji związanych z występowaniem bądź podejrzeniem wystąpienia tlenku węgla, wyniosła ogółem **109** (125 w 2015 r.), z czego **86** interwencji dotyczyło obszaru **Miasta Elbląg** (101 w 2015 r.). W tym zakresie nastąpił znaczący spadek podjętych interwencji.

Niestety wzrosła ilość pożarów sadzy w kominach dymowych: w 2016 r. odnotowano na terenie Miasta Elbląg 31 pożarów sadzy (w 2015 r. było 20). To znaczący wzrost.

2. Pożary na terenie Miasta Elbląg

Wielkość pożaru	2015	2016	Tendencja zmian
mały	455	402	↓
średni	4	1	↓
duży	1	1	-
b.duży	0	0	-

Pożary na terenie Miasta Elbląg

Tendencja spadkowa ogólnej liczby zdarzeń, w tym pożarów jest zadowalająca. W 2016 r. odnotowano 1 *pożar duży*. Paliła się opuszczona hala w Elblągu przy ul. Grunwaldzkiej 15B. W działaniach brało udział 17 zastępów jednostek z Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG) i 45 ratowników. Czas prowadzenia akcji wyniósł 7 godz. Przyczyna powstania pożaru – nieustalona. Szacunkowe straty pożarowe wyniosły ok. 100 tys. zł

16 lutego 2016 r. w Elblągu przy ul. Sadowej 63 miał miejsce pożar dachu w budynku mieszkalnym. Straty oszacowano na ok. 300 tys. zł. W działaniach brało udział 9 zastępów PSP i 1 zastęp OSP.

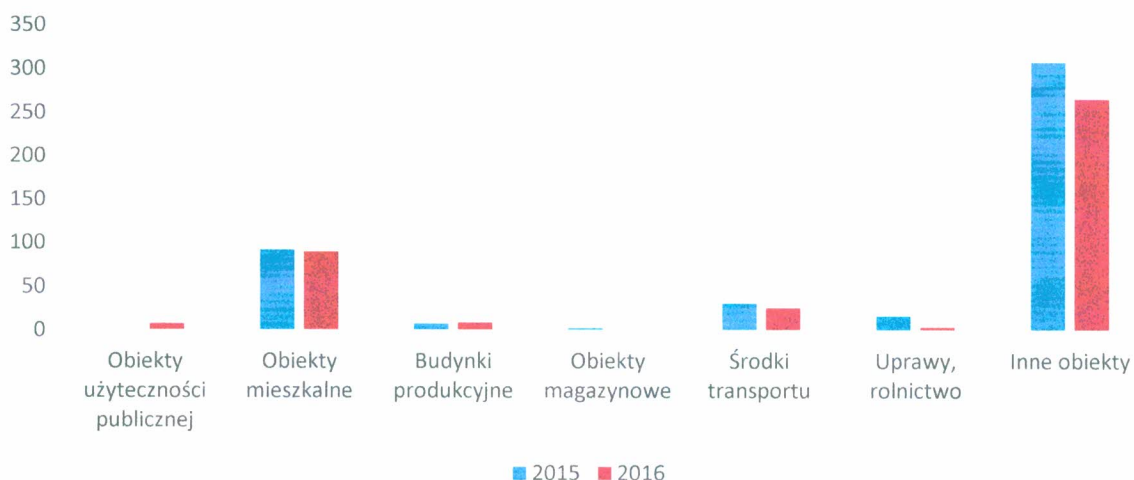

Podział pożarów ze względu na rodzaj obiektu (Miasto Elbląg)

Lp.	Rodzaj obiektu	2015	2016	Tendencja zmian
1.	Obiekty użyteczności publicznej	1	8	↑
2.	Obiekty mieszkalne	92	90	↓
3.	Budynki produkcyjne	8	9	↑
4.	Obiekty magazynowe	3	1	↓
5.	Środki transportu	31	26	↓
6.	Uprawy, rolnictwo	17	4	↓
7.	Inne obiekty	308	266	↓

7.1	Śmietniki wolnostojące, wysypiska śmieci	191	184	↓
7.2	Obiekty przyrody (drzewa, krzewy)	18	5	↓
7.3	Pobocza dróg i szlaków	0	0	-
7.4	Trawy na terenach nierolniczych	68	42	↓
7.5	Garaże, warsztaty samochodowe	2	0	↓
7.5	Inne nietypowe budynki i instalacje	26	35	↑
RAZEM		460	404	

Podział pożarów ze względu na rodzaj obiektu (Miasto Elbląg)

Grupą, w której najczęściej dochodziło do pożarów są obiekty zakwalifikowane do grupy – *inne obiekty* w tym: *śmietniki, trawy*; to ok. 66% wszystkich pożarów w mieście.

Główną przyczyną tych pożarów są *podpalenia umyślne*. Pożary traw na terenach nierolniczych są charakterystyczne dla przełomu zimy i wiosny.

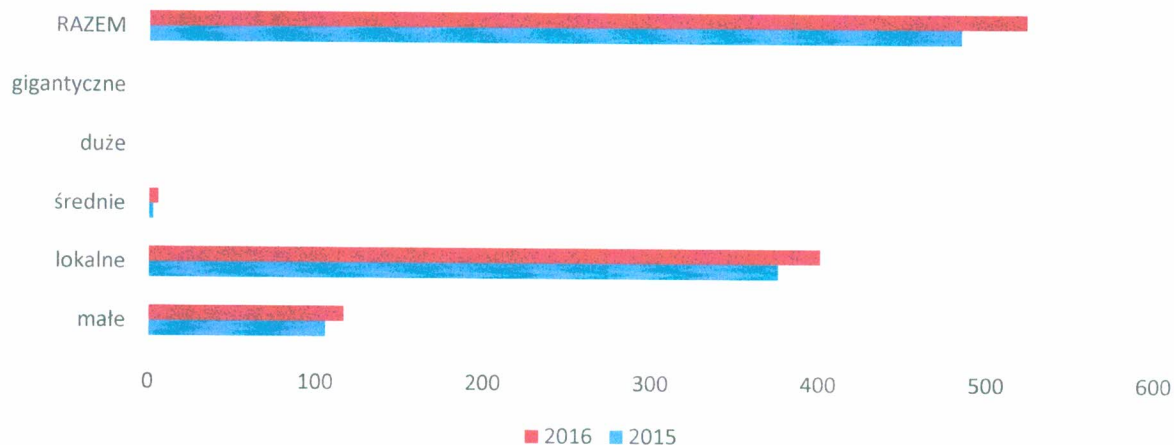
Drugą pod względem ilości powstałych pożarów grupą są *obiekty mieszkalne*. Powstało tam 90 pożarów, z czego 23 w budynkach jednorodzinnych a 65 w budynkach wielorodzinnych. Najczęstszą przyczyną powstawania pożarów w tej grupie była *nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych na paliwo stałe*.

W grupie *obiektów użyteczności publicznej* 2 zdarzenia odnotowano na terenie szpitali (były to pożary śmieci), 3 zdarzenia związane były z zadymieniem w sklepach, 3 zdarzenia dotyczyły zadymienia w lokalach usługowych.

3. Miejscowe zagrożenia na terenie Miasta Elbląg

Wielkość miejscowego zagrożenia	2015	2016	Tendencja zmian
małe	106	117	↑
lokalne	376	401	↑
średnie	3	6	↑
duże	0	0	-
gigantyczne	0	0	-
RAZEM	485	524	↑

Miejscowe zagrożenia na terenie Miasta Elbląg

Nastąpił wzrost zdarzeń w każdym rodzaju miejscowych zagrożeń (MZ).

Wśród dominujących działań w grupie MZ lokalnych wymienić należy w kolejności :

- zabezpieczenie imprez masowych organizowanych na terenie Miasta Elbląg, w tym imprez o charakterze sportowym,
- inne działania zabezpieczające lub pomoc innym służbom przy wykonywaniu ich zadań ustawowych.

Analiza szczegółowa podejmowanych czynności ratowniczych i zabezpieczających wskazuje, iż największą w grupie miejscowych zagrożeń lokalnych grupę czynności wyznaczały odpowiednio:

- zdarzenia związane z środkami transportu w tym wypadki i kolizje,
- zabezpieczanie i usuwanie drzew i zwisających konarów nad drogami, traktami, przejściami,
- wykonywanie dostępu do mieszkań, pomieszczeń oraz środków transportu, w tym jednostek pływających, realizowane głównie na polecenie służb i podmiotów współpracujących, w tym Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM), Policji oraz Służby Celnej,
- ratowanie zwierząt, w tym psów, kotów, ptaków, przy użyciu sprzętu specjalistycznego, takiego jak podnośniki mechaniczne czy drabiny,
- działania na ciekach wodnych związane z wydobywaniem zwłok ludzkich lub zwierząt,
- usuwanie skutków intensywnych opadów atmosferycznych związane z wypompowywaniem wody z piwnic, garaży, innych zagrożonych obiektów budowlanych i terenów,
- wykonywanie pomiarów tlenu węgla w lokalach mieszkalnych na wezwanie lub w ramach pomocy dla PRM w celu ustalenia stopnia zagrożenia pochodzącego od czadu.

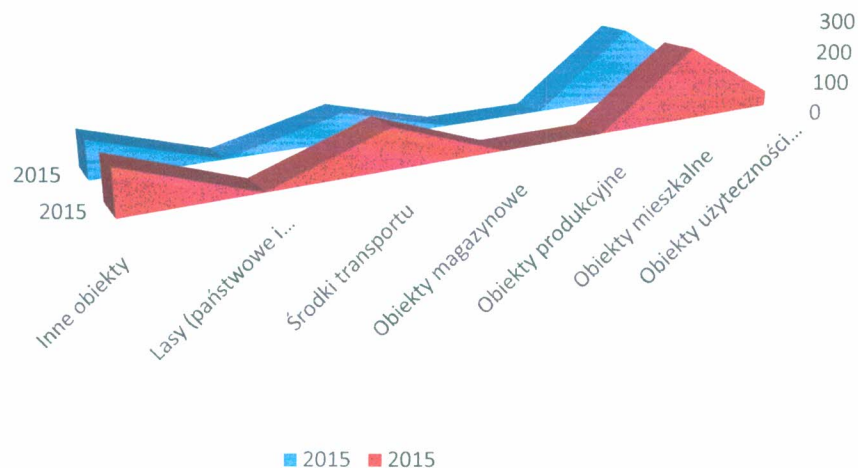
Podział miejscowych zagrożeń ze względu na rodzaj obiektu (Miasto Elbląg)

Lp.	Rodzaj obiektu	2015	2016	Tendencja zmian
1.	Obiekty użyteczności publicznej	47	49	↑
2.	Obiekty mieszkalne	238	227	↓
3.	Obiekty produkcyjne	1	1	-
4.	Obiekty magazynowe	1	1	-
5.	Środki transportu	87	120	↑
6.	Lasy (państwowe i prywatne)	2	2	-
7.	Inne obiekty	109	125	↑

7.1	Garaże, warsztaty samochodowe poza budynkami, w tym kompleksy garażowe	1	1	-
7.2	Obiekty lub grupa obiektów przyrody naturalnej np. pojedyncze drzewa, minerały, jaskinie, inne	53	75	↑
7.3	Rozlewiska, wycieki, zanieczyszczenia powstałe na zbiornikach, ciekach i akwenach wodnych	0	3	↑
7.4	Inne zdarzenia powstałe na zbiornikach, ciekach i akwenach wodnych	8	12	↑
7.5	Obiekty wojskowe	0	1	↑
7.6	Pobocza dróg i szlaków komunikacyjnych (ale bez zdarzeń z udziałem środków transportu, bez pożarów traw na poboczach)	2	1	↓
7.7	Płyty manewrowe i pasy lotnisk, szlaki kolejowe i manewrowe, drogi i ulice (ale bez zdarzeń z udziałem środków transportu, bez pożarów traw)	13	5	↓
7.8	Trawy, trawniki na terenach nierolniczych, poboczach dróg i szlaków, ulic	2	0	↓
7.9	Zdarzenia występujące na dużych obszarach mieszkalnych lub gospodarczych, na terenach miast i osiedli (np. poszukiwanie ludzi i zwierząt, udział, pomoc w działaniach innych służb)	1	0	↓
7.10	Inne nietypowe obiekty, budynki, instalacje	29	25	↓
RAZEM		485	524	↑

Podział miejscowych zagrożeń ze względu na rodzaj obiektu (Miasto Elbląg)

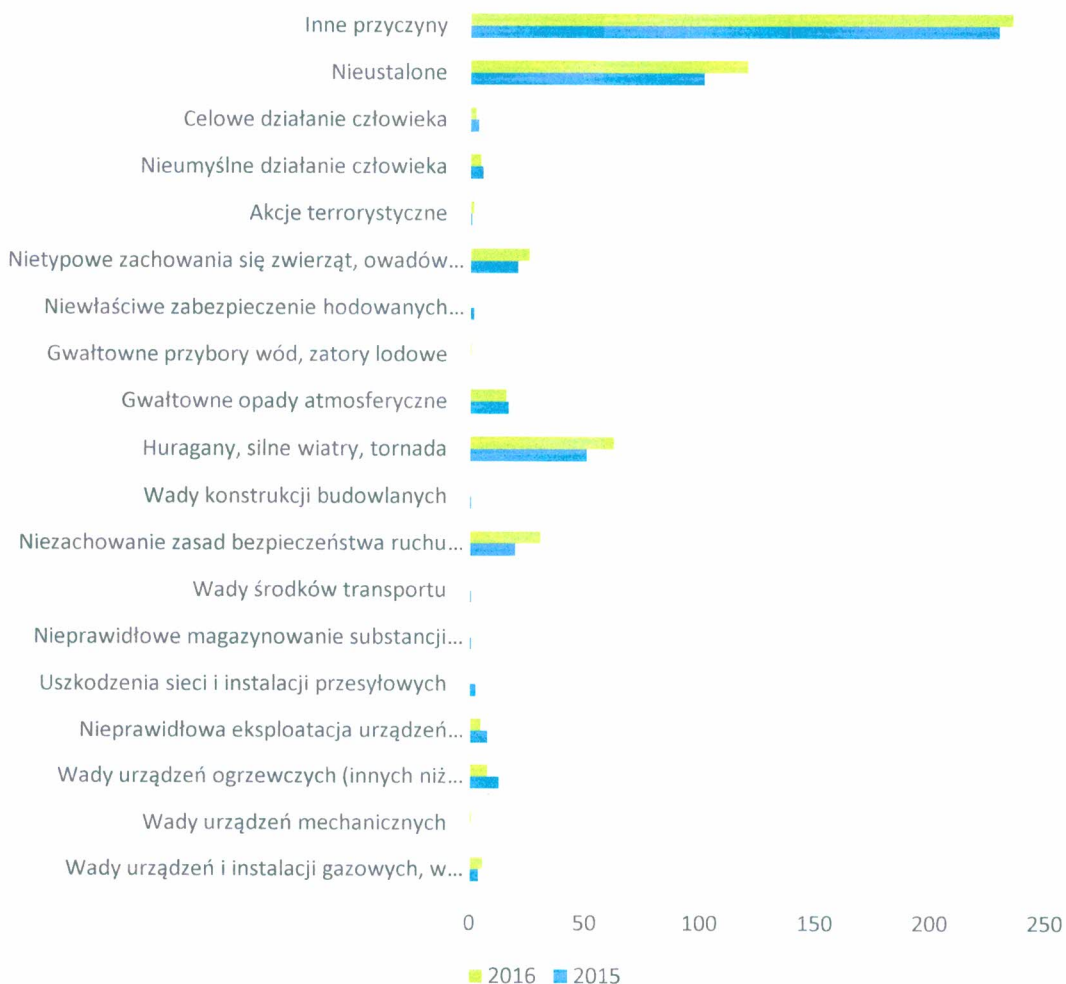

Przyczyny powstania miejscowych zagrożeń (Miasto Elbląg)

L.p.	Przyczyny powstawania miejscowych zagrożeń	2015	2016	Tendencja zmian
1	Wady urządzeń i instalacji gazowych, w szczególności: zbiorniki, przewody, odbiorniki gazu	4	6	↑
2	Wady urządzeń mechanicznych	0	1	↑
3	Wady urządzeń ogrzewczych (innych niż elektryczne)	13	8	↓
4	Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń ogrzewczych (innych niż elektryczne)	8	5	↓
5	Uszkodzenia sieci i instalacji przesyłowych	3	0	↓
6	Nieprawidłowe magazynowanie substancji niebezpiecznych	1	0	↓
7	Wady środków transportu	1	0	↓
8	Niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu	20	31	↑
9	Wady konstrukcji budowlanych	1	0	↓
10	Huragany, silne wiatry, tornada	51	63	↑
11	Gwałtowne opady atmosferyczne	17	16	↓
12	Gwałtowne przybory wód, zatory lodowe	0	1	↓

13	Niewłaściwe zabezpieczenie hodowanych zwierząt, owadów, gadów, ptaków	2	0	↓
14	Nietypowe zachowania się zwierząt, owadów stwarzające zagrożenie	21	26	↑
15	Akcje terrorystyczne	1	2	↑
16	Nieumyślne działanie człowieka	6	5	↓
17	Celowe działanie człowieka	4	3	↓
18	Nieustalone	102	121	↑
19	Inne przyczyny	230	236	↑
RAZEM		485	524	↑

Przyczyny powstawania miejscowych zagrożeń

4. Alarmy fałszywe

Alarmy fałszywe	2015	2016	Tendencja zmian
złośliwy	4	7	↑
w dobrej wierze	62	77	↑
z instalacji wykrywania	15	22	↑
RAZEM	81	106	↑

Nastąpił wzrost liczby alarmów fałszywych we wszystkich podgrupach. Co roku odnotowuje się przypadki celowego i nieuzasadnionego alarmowania jednostek ochrony przeciwpożarowej do fikcyjnych zdarzeń. W ramach wyeliminowania takich przypadków tutejsza komenda w uzasadnionych przypadkach powiadamia organy ścigania upoważnione do wszczęcia postępowania wyjaśniającego w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa.

Liczba alarmów fałszywych w dobrej wierze także wzrosła w stosunku do roku ubiegłego. Można uznać, że poziom czujności obywatelskiej w zakresie alarmowania wynikającego z zaobserwowania niepokojących symptomów mogących oznaczać zagrożenie, utrzymuje się na optymalnym poziomie.

Zwiększeniu uległa liczba alarmów wygenerowanych z instalacji wykrywania pożaru zainstalowanych w budynkach. We wszystkich przypadkach, po dojeździe na miejsce zdarzenia nie stwierdzono zagrożenia pożarowego w monitorowanych obiektach. Główną przyczyną tego rodzaju alarmowania jednostek straży pożarnej było celowe załączanie przez osoby nieznane przycisków wzbudzających alarm tzw. ręcznych ostrzegaczy pożarowych (ROP) lub stany awaryjne czujek pożarowych. Każdorazowo po zakończeniu interwencji pozostawiano zalecenia dla właściciela bądź użytkownika obiektu, dotyczące szczegółowego przeglądu instalacji wykrywczych, w celu wyeliminowania niepotrzebnego wzbudzania systemu alarmowego.

5. Działalność kontrolno-rozpoznawcza i prewencja społeczna.

Niezmiennie od kilku lat, działalnością tą zajmuje się 2 oficerów, pełniących służbę w Sekcji Kontrolno-Rozpoznawczej tutejszej komendy. Strażacy tej sekcji wykonują swoje zadania na terenie Miasta Elbląg oraz Powiatu Elbląskiego.

W 2016 r. funkcjonariusze Sekcji Kontrolno-Rozpoznawczej przeprowadzili łącznie **153** czynności kontrolno-rozpoznawczych (133 czynności w 2015 r., 162 w 2014 r.). Roczna norma ilości kontroli przypadająca na jednego funkcjonariusza, według zaleceń Komendy Głównej PSP, wynosi 60.

W 2016 r. na terenie Miasta Elbląg zrealizowano **92** ww. czynności, w tym:

- **21** kontroli podstawowych,
- **15** kontroli sprawdzających,
- **41** kontroli na wniosek osób prywatnych, firm i instytucji zewnętrznych,
- **15** kontroli w ramach odbiorów budynków nowo wybudowanych.

W 2016 r. kontrolami objęto min. budynki zaliczone do kategorii zagrożenia ludzi ZL II, tj. obiekty przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak np. szpitale, przedszkola oraz budynki handlowe wielkokubaturowe. I tak skontrolowano min.

- Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Miejski im. Jana Pawła II w Elblągu,
- Centrum Handlowe *OGRODY*,
- Centrum Handlowe *ZIELONE TARASY*,
- Centrum Handlowe *KAUFLAND*,
- Browar Elbląski,
- tereny Nadleśnictwa Elbląg.

W obiektach zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi ZL II stwierdzono nieprawidłowości, dotyczące m.in. technicznych (budowlanych) warunków ewakuacji, w związku z powyższym nakazano dostosowanie budynków do obecnie obowiązujących przepisów.

Skontrolowano również min. obiekty letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży.

W 2016 r. zajęto 29 stanowisk w sprawie zgodności wykonania obiektu z projektem budowlanym.

Do organów Nadzoru Budowlanego zgłoszono 1 sprzeciw (obiekt z Powiatu Elbląskiego) ze względu na niezgodność wykonania obiektu z projektem budowlanym oraz 6 uwag dotyczących wykonania zgodnie z przepisami ochrony przeciwpożarowej.

W odniesieniu do ogólnej ilości kontroli, liczba czynności kontrolno-rozpoznawczych w zakresie zajęcia stanowiska w sprawie zgodności wykonania budowy z projektem budowlanym nowo wybudowanych lub modernizowanych budynków przekazywanych przez inwestorów w użytkowanie, ukształtowała się na poziomie ponad 19% ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli.

Ważniejsze odbiory w 2016 r. to:

- WILLA SYRENA w Elblągu
- budynek mieszkalny wielorodzinny w Elblągu przy ul. Winnej,
- budynek mieszkalno-usługowy KAMIENICA MARSZAŁKA w Elblągu.

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych Komendant Miejski PSP w Elblągu wydał łącznie 28 decyzji administracyjnych (18 wobec podmiotów z Miasta Elbląg), nakazujące usunięcie łącznie 88 nieprawidłowości z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

W 2016 r. wydano łącznie 43 opinii z zakresu ochrony przeciwpożarowej, z czego 30 dotyczyło obiektów z terenu Miasta Elbląg, w tym 14 w zakresie organizacji imprez masowych.

W roku 2016 r. w lokalnych mass mediach ukazało się ok. 100 naszych wystąpień związanych z tematyką bezpieczeństwa pożarowego.

Ważniejsze akcje to: *Czad i Ogień - Obudź czujność*, *UWAGA KRUCHY LÓD!*, *NIE WYPALAJ TRAW!*, *Program ograniczania pożarów ZGAŚ RYZYKO*.

Strażacy tut. komendy uczestniczyli w pracach komisji, bądź realizowali zadania wynikające z programów: *Bezpieczny Elbląg*, *Bezpieczny Powiat*; *Bezpieczna Szkoła*; *Bezpieczny Senior*.

Na podkreślenie zasługuje nasz udział (obok innych służb) w drugiej już edycji innowacyjnego, lokalnego projektu prewencyjnego dla dzieci w wieku przedszkolnym pt. *Bezpieczny EL-Przedszkolak*.

W ramach majowych *dni ochrony przeciwpożarowej* jednostki ratowniczo-gaśnicze odwiedziło łącznie ok. 450 dzieci.

W 2016 r., na wnioski dyrektorów placówek oświatowych z terenu Elbląga, strażacy tut. komendy 16 razy nadzorowali próbne ewakuacje zorganizowane w szkołach czy przedszkolach zgodnie z obowiązującym wymogiem prawnym (§13 ust.1, 2 i 3 rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów - Dz.U. Nr 109, poz.719). W 10 przypadkach dotyczyło to placówek z Elbląga. W większości, po próbnej ewakuacji, odbywały się spotkania z dziećmi, na których omawiano zagadnienia związane z bezpieczeństwem pożarowym w szkole czy przedszkolu.

Tut. komenda prowadzi także nadzór merytoryczny i ścisłą współpracę z klasami mundurowymi w Zespole Szkół Technicznych oraz Zespole Szkół Techniczno-Informatycznych w Elblągu,

KM PSP w Elblągu była współorganizatorem imprez plenerowych *Piknik Mundurowy* oraz *Mundurino*. Wielokrotnie, na prośbę różnego rodzaju instytucji, strażacy tut. komendy organizowali pokazy sprzętu i działań ratowniczych podczas organizowanych przez nich festynów, szkoleń itp.

Należy podkreślić, że z końcem 2015 r. tut. komenda przystąpiła do Rządowego Programu *Bezpieczna+*. Program ten obejmuje 4 sfery bezpieczeństwa dzieci i młodzieży z przedszkoli i szkół podstawowych: cyberprzestrzeni, czasu wolnego od zajęć szkolnych, szkoły oraz bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Tę ostatnią, we współpracy z MEN, realizuje Państwowa Straż Pożarna, tworząc tzw. strażackie ścieżki edukacyjne OGNIKI.

W ramach ww. programu praktycznie z końcem 2016 r. sfinalizowano główne prace nad utworzeniem w Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej nr 2 w Elblągu Elbląskiej Sali Edukacyjnej OGNIK. Jej otwarcie nastąpi w I kwartale 2017 r. Podczas zajęć ze strażakami dzieci dowiedzą się, jak ustrzec się przed zagrożeniami, jak wezwać pomoc czy jak zachowywać się podczas pożaru.

6. Uwagi

Analiza ilości pożarów i innych miejscowych zagrożeń na terenie Miasta Elbląg w 2016 r. wskazuje na utrzymujące się przez kolejny rok na stałym poziomie liczbę zdarzeń, wymagających interwencji jednostek straży pożarnej. Podejmowane przez nas działania ratowniczo-gaśnicze dotyczą przede wszystkim zdarzeń w obiektach mieszkalnych wielorodzinnych, pożarów śmietników wolnostojących, interwencji związanych z występowaniem tlenku węgla oraz działań polegających na pomocy przy wypadkach i kolizjach drogowych, czy zapewnieniu wejścia do pomieszczeń mieszkalnych.

W 2016 r. spadła ilość zdarzeń dot. tlenku węgla, natomiast wzrosła ilość interwencji podejmowanych w związku z pożarami sadzy. W tym zakresie celowym jest dalsze kontynuowanie działań prewencyjnych wobec właścicieli, zarządców czy użytkowników przede wszystkim obiektów mieszkalnych w zakresie przestrzegania zasad eksploatacji i użytkowania instalacji, w tym czasokresów czyszczeń i wymaganych przeglądów stanu technicznego instalacji grzewczych (piece, przewody dymowe i spalinowe, skuteczność wentylacji, prawidłowość podłączeń urządzeń itp.). Powyższe w szczególności dotyczy starszych budynków, w tym administrowanych przez ZBK.

Naszym priorytetowym zadaniem własnym jest budowa nowej siedziby tut. komendy i jednostki. Z końcem 2016 r. inwestycja ta została włączona do ustawy modernizacyjnej, co pozwala patrzeć optymistycznie na jej realizację w kolejnych latach. Prezydent Miasta Elbląg wydał już, na nasz wniosek, decyzję dot. oddziaływania ww. przedsięwzięcia na środowisko. Obecnie finalizowana jest sprawa decyzji o warunkach lokalizacji celu publicznego. W 2017 r., przy wsparciu Prezydenta Elbląga i Wojewody Warmińsko-Mazurskiego planujemy sfinalizować opracowanie projektu budowlanego.

Nowoczesny sprzęt i nowa strażnica to ważny aspekt bezpieczeństwa mieszkańców Miasta Elbląg.